

“Producenti obsahu”, aneb pro koho je AI opravdovou hrozbou

Volné pokračování předešlého článku.

Milí čtenáři, pouhých pár desítek minut poté, co jsem odklepl tlačítko “Publikovat” u předešlého článku, jsem na Substacku narazil na článek z loňského května, který mě přiměl uvažovat o vynořující se AI zase z trochu jiného úhlu – a to přesto, že se v něm o umělé inteligenci ani nehovoří a ChatGPT tou dobou ještě leželo nedodělané v laboratořích svých tvůrců. Jeho autor Ted Gioia si v něm stěžuje na “uniformizaci” a zlenivění kultury – příliš mnoho nových filmů jsou jen N-tá pokračování té samé franšizy (Harryho Pottera, Hvězdných válek), opravdu nové autory nebo hudební skupiny aby pohledal atd.

Hm. Není náhodou robotická tvorba ve stylu ChatGPT jenom logickým pokračováním tohoto trendu?

Už někdy před dvaceti lety, v době, kdy se za vrchol schopností mobilního telefonu považovalo “nastavit si vlastní vyzvánění”, jsem se začal setkávat s protivným slovem *obsah*, které vadí i Gioiovi (potažmo režisérovi Scorsesemu, kterého cituje), a které začalo vytlačovat předešlé, daleko lidštější termíny. Žádné “umělec tvoří dílo”, ale “firma X produkuje obsah”. Od těch časů se pojem “obsah” roztáhl úplně všude.

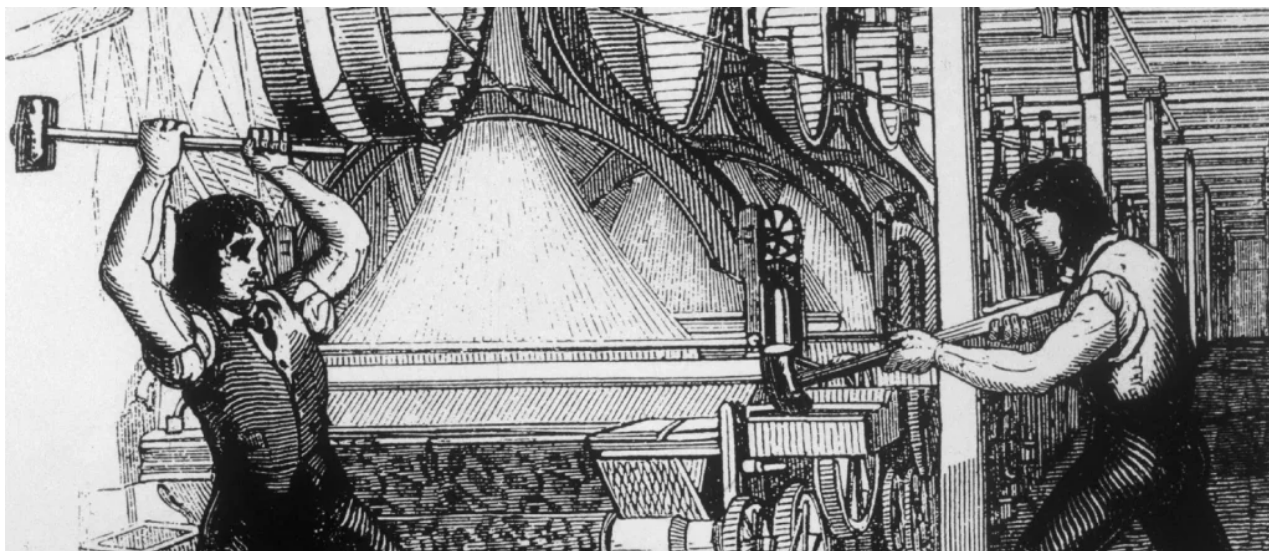
“Obsah” mi leze krkem, protože si jej asociuji spíš s hromadným zbožím typu mléka, u kterého otevřete krabici nebo lahev a vaším hlavním přáním je, aby se ten *obsah* nijak nelišil od *obsahů* předešlých krabic a lahví. Tam je ta homogenita žádoucí; nikdo by si nechtěl plánovat nákupy mléka podle toho, kdy má která dojnice dovolenou. Ale v souvislosti s psaním, hudbou atd. je to slovo skoro urážlivé, a jediné, co tu urážlivost poněkud otupuje, je skutečnost, že zároveň leckdy bývá zatraceně **trefné**.

Vezměte si libovolné noviny, včetně těch internetových, a jeďte prstem od článku ke článku. Kolik z nich opravdu stojí za přečtení? U některých se na kvalitu můžete spolehnout, protože dobří autoři samozřejmě nevymřeli; je-li pod něčím podepsán lyrický Jirka Peňás nebo renesanční mozek Petr Koubský, je víceméně jisté, že se vyplatí ten text přečíst a strávit nad ním cenné minuty života. Ale spousta jiných textů od průměrnějších autorů je spíš ten *obsah* než *dílo*; takový obsah vyplňuje místo na stránce, ale hodil by se k němu popis z učebnic chemie “bez chuti a bez zápachu”. (Což mimochodem platí i o spoustě prudkých jedů, *bezvýrazný* není nutně *benigní*.) Ono to někdy ani jinak nejde; však zkuste nějak dramaticky a originálně pojmout skutečnost, že dopravní podnik chystá na červenec výluky tramvajové tratě mezi Mostem a Litvínovem. Ale, zkrátka, takového nic-moc obsahu je všude plno, a jeho rozsah sahá od “užitečných, ale nudných informací” až po “opravdové pitomosti, které by docela dobře mohl psát robot”.

Kdyby se to týkalo jen žurnalistiky, asi by se to dalo přežít. Ale nadprodukce “obsahu” je problém i v závažnějších kontextech, třeba ve vědě. Poslední dobou, v souvislosti s takzvanou replikační krizí, se množí kritické hlasy, které útočí na současný koncept “vědec musí vydávat hodně článků”, jako na zásadně pomýlený a dokonce motivující vědce k vysloveným podvodům, a to i v takzvaně tvrdých vědách.

Tsuyoshi Miyakawa, editor časopisu *Molecular Brain*, před třemi lety udělal zajímavý pokus: autory celkem 41 článků, které mu do redakce dorazily, požádal o dodání kompletních datových podkladů, na základě kterých články napsali. **Polovina z nich raději článek stáhla**, což se dá brát jako přiznání k tomu, že ta data byla nějak zfixlovaná a zveřejnit se – bez ostudy – nedala. To je produkce *obsahu* jako vyšitá, a ještě navíc spojená s reálným rizikem pro jiné lidi, protože co když ty výsledky vezme někdo vážně a bude podle nich léčit pacienty? A to ani nerozebíráme otázku, jestli ta druhá polovina článků, jejichž data snad zfixlovaná nebyla, aspoň přišla s něčím skutečně zajímavým.

No, tak pro tyto “producenty obsahu” představují robotičtí *bullshitteri* významné ohrožení do budoucna. Zatím ještě nedosahují nezbytné úrovně dokonalosti, ale blíží se k ní, a až jí dosáhnou, nastane proces podobný začátku průmyslové revoluce, kdy spřádací stroje během několika málo let totálně zlikvidovaly tisíce let existující řemeslo ručních přádláků. Proti průmyslově produkovánému *bullshitu* nebude mít řadový živý “producent obsahu” šanci.

Ničení textilních strojů v Anglii, [zdroj](#)

Tahle dávná industrializace byla mimochodem docela násilný proces, při jehož krocení britské úřady hojně využívaly možností tehdejšího trestního zákoníku zvaného “Bloody Code” a věšely i pachatele přečinů, které by se dnes nejspíš odbyly pokutou. Toto od dnešních *bullshitterů* ohrožených roboty nečekám, beztak většina z nich ani neuzvedne pořádné kladivo; ale mám za to, že v momentě, kdy tento proces skutečně nastane, uvidíme neuvěřitelné množství *hejtů* v médiích, opravdovou smršť, asi jako by Trumpa jmenovali doživotním ředitelem vesmíru. A jejím terčem budou právě technologické společnosti, které budou živé *bullshittery* vytlačovat z jejich pracovních míst.

Kéž by z toho všeho byl aspoň jeden kladný efekt, a to zlepšení kvality té tvorby – vědecké i umělecké – která tuto vlnu robotizace přežije. Bylo by to potřeba jak sůl.

| [MARIAN.KECHLIBAR](#)

■ ■ ■ ■ ■ (4 votes, average: **5,00** out of 5)

>> Podpora

Svobodný svět nabízí všechny články zdarma. Náš provoz se však neobejde bez nezbytné finanční podpory na provoz. Pokud se Vám Svobodný svět líbí, budeme vděčni za Vaši pravidelnou pomoc. Děkujeme!

Číslo účtu: 4221012329 / 0800

>> **Pravidla diskuze**

Než začnete komentovat článek, přečtěte si prosím [pravidla diskuze](#).

>> **Jak poslat článek?**

Chcete-li také přispět svým článkem, zašlete jej na e-mail: redakce (zavináč) svobodny-svet.cz. Pravidla jsou uvedena [zde](#).

